

Ú T M U T A T Ó

SZAKMAI GYAKORLATOKHOZ

TANÍTÓ SZAKOS HALLGATÓK, ISKOLAI SZAKVEZETŐK, GYAKORLATVEZETŐ OKTATÓK SZÁMÁRA

tanegység: **Pedagógiai megfigyelés 1. - Fókuszban a tanuló (kiscsoportos 45 óra+egyéni 10 óra)**

3. félév

készült: a TÁMOP-4.1.2.B.2 „Együttműködés az észak-magyarországi pedagógusképzés megújításáért” című projekt K/5 modulja keretében Eszterházy Károly Főiskola, 2014

Frissítve: Sontráné dr. Bartus Franciska, 2016. EKE COMENIUS CAMPUS Sárospatak

1. ÁLTALÁNOS TUDNIVALÓK

- A szakmai gyakorlatok működtetésének kari felelőse a munkáját a gyakorlólhelyek intézményi vezetőivel szoros munkakapcsolatban végzi.
- A hallgatók *egyéni* szakmai gyakorlatát *egy iskolai szakvezető* (gyakorlólhelyi tanító), a *csoportos* gyakorlatot egy gyakorlatvezető főiskolai oktató vezeti, a következőkben szükség esetén mindkét felet összefoglaló szóval gyakorlatvezetőnek (gyakorlatvezetőknek) nevezzük.
- A tantárgy komplexitásának következtében (egyéni és csoportos egysége is van), *a gyakorlat- vezető főiskolai oktató egyúttal a tantárgyi oktatási tevékenység egyszemélyi felelőse is.*

- A *hallgató* szakmai gyakorlathoz szükséges előírásokat – köztük a szakmai gyakorlatok út- mutatóit kari mellékleteikkel – a főiskola/kar honlapján tanulmányozhatja.

- A *hallgató*nak a dokumentumok határidőben történő benyújtása, mennyiségi és minőségi szempontból való feldolgozása a kurzus eredményes befejezéséhez és a 4. Félév pedagógiai megfigyelés 2. - fókuszban a tanítás című kurzus felvételéhez szükséges.

- Eljárás *levelező tagozaton*: a) a levelező tagozaton a tantárgy összes óraszama és a teljesítendő feladatok megegyeznek a nappali tagozatével b) a levelező tagozatos hallgatókkal dolgozó gyakorlatvezetők feladatai megegyeznek a nappali képzésben résztvevőkével.

Az alábbiakban található a tanító szak szakmai gyakorlatának egyszerűsített tantervi modulja, kiemelve az adott félév (így jól láthatók, értelmezhetők a szakmai tantárgyak egymásra épülései és különbségei):

TANÍTÓ SZAK SZAKMAI GYAKORLATA										
tantárgyak	félévek								kredit	számonkérés
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.		
Tájékozódás az óvodában, iskolában (kiscsoportos)	15 ó/félév								0 (krit. köv.)	min. ai
Pszichológiai megfigyelés - Fókuszban az osztály (kiscsoportos+egyéni)		45 ó/félév (kiscs.) 1 hét-10 ó/fév. gyak. isk. (egyéni)							0 (krit. köv.)	min. ai
Pedagógiai megfigyelés 1. - Fókuszban a tanuló (kiscsoportos+egyéni)			45 ó/félév (kiscs.) 1 hét-10 ó/fév. gyak. isk. (egyéni)						0 (krit. köv.)	min. ai
Pedagógiai megfigyelés 2. - Fókuszban a tanítás (kiscsoportos+egyéni)				45 ó/félév (kiscs.) 1 hét-10 ó/fév. gyak.					0 (krit. köv.)	min. ai

Reflektálás 1. - Fókuszban a pedagógus (kiscsoportos)				45 ó/félév mikrotan					3	gyj
Tanítási gyakorlat 1. - Fókuszban a tanítás (AK, kiscsoportos/egyéni)					60 óra/félév v*				6	gyj
Reflektálás 2. - Fókuszban a						45 ó/félév			3	gyj
Tanítási gyakorlat 2. - Fókuszban a tanítás (AK, kiscsoportos/egyéni)						60 óra/félév *			6	gyj
Nyári nevelési gyakorlat (egyéni)						**			0 (krit. követ.)	min. ai
Tanévkezdési gyakorlat							64 ó/félév		4	gyj
Tanítási gyakorlat 3. - Fókuszban a tanítás (VMT, kiscsoportos/egyéni)							36 ó/félév **		3	gyj
Intézményen kívüli szakmai gyakorlat								összesen 250 ó	13	gyj
Zárótanítás								1 ó tanítás	1	gyj
Tanítói önreflexió								15 ó/félév (költségtérítés)	1	min. ai
Összesen	0	0	0	3	6	9	7	15	40	

Segítségként alább közöljük a tantárgy tanegység leírását:

A tantárgy neve: Pedagógiai megfigyelés 1. - Fókuszban a tanuló (kiscsoportos/egyéni)	
A tanóra típusa: gyakorlat (egyéni/10 ó/ és kiscsoportos /45 ó/) és száma: 55 /félév	
A számonkérés módja: minősített aláírás	
A tantárgy tantervi helye: 3. félév	
Előtanulmányi feltételek: Pszichológiai megfigyelés - Fókuszban az osztály	
Kötelező / választható tantárgy*	Az oktatás nyelve: magyar
Tantárgyleírás	
A tanegység oktatásának célja: a megfigyelés középpontjában a tanuló áll, tanuló-tanuló, tanuló-pedagógus viszonylatban tanórán és tanórán kívüli tevékenységben.	
Elsajátítandó ismeretanyag: A tanuló biológiai, fiziológiai, szociális szempontú megfigyelése: - a tanuló szocioökonómiai szempontú megfigyelése - speciális bánásmód	

- az integráció jelenléte - hátrányos helyzetű és tehetséges gyermek megfigyelése A tanuló mentális folyamatának megfigyelése: - a tanulói motiváció és affektivitás jellemzői - tanulói attitűdök, érdeklődés - tanulói tevékenységek - tanulói képességek, tanulási stílus Interperszonális kapcsolatok megfigyelése: - társas viselkedés jellemzői különböző helyzetekben és a külső környezeti tényezők figyelembevételével - tanuló-tanuló viszony - tanuló-pedagógus viszony Kialakítandó kompetenciák: - A megfigyelési szempontok alapján önállóan, tudatosan képes véleményt alkotni. - Kialakul az a jártassága, mellyel könnyen tud komplex feladatokat megoldani. - Ismeri a közoktatás irányításáról szóló legfontosabb dokumentumokat.
Az értékelés módszere:
A hallgató a benyújtott szakmai gyakorlati dokumentációja alapján mért teljesítménye szerint kapja meg a záró minősítést: kiválóan megfelelt, megfelelt, nem felelt meg.
Irodalom
Kötelező irodalom: 1. NAT 2012 2. Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára (51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 1. sz. melléklet 3. A gyakorlóhely iskolai pedagógiai programja 4. Falus Iván: Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó. Bp. 2003. Ajánlott irodalom: 1. Hunyady Györgyné-M. Nádas Mária Pedagógiai tervezés. Comenius Bt., Pécs, 2000. 65-140. p. 2. Kagan: Kooperatív tanulás. Önkonet Kft. Bp. 2001.
Fontosabb technikai és egyéb segédeszközök; rendelkezésre álló tanulmányi segédanyagok:
Útmutató szakmai gyakorlathoz tanító szakos hallgatóknak.
A tanegység leírása készült: 2014. év szeptember hónap 30. nap

2. A GYAKORLAT RENDJE

A tantárgy kiscsoportos gyakorlati részét *gyakorlatvezető oktató*, az egyéni részt *szakvezető*

irányítja.

A szakmai gyakorlatokra vonatkozó részletes információk (időrendi beosztás, helyszínek, a kiscsoportos és az egyéni megfigyelés tartalmi szempontjai, kötelezettségei; az iskola házirendje és viselkedési normái) legkésőbb a kurzus előkészítő óráján elhangzanak. A teendőket a *gyakorlatvezető oktató*, az előkészítő órán beszéli meg a hallgatókkal; felelősként a záró minősítést is ő írja be a NEPTUN-rendszerbe.

3. A HALLGATÓK TEENDŐI, KÖTELEZETTSÉGEI

- A gyakorlatokon kötelező a megjelenés az előkészítő órán közölt időpontoknak megfelelően. A jelenlétet a felelős gyakorlatvezető ellenőrzi és dokumentálja. Igazolatlan mulasztás a gyakorlatból történő kizárást eredményez. Késés esetén csak a következő iskolai időegységen (órán, foglalkozáson) vehet részt.
- A gyakorlat pótlására szervezeten, az oktató vezetésével kerül sor *egy alkalommal*.
- Amennyiben a hallgató nem teljesíti a kurzus követelményeit, nem veheti fel a következő félévben a rá épülő *Pedagógiai megfigyelés 2.- Fókuszban a tanítás* című kurzust.
- **A gyakorlaton a hallgató megjelenése, öltözködése, viselkedése feleljen meg az intézmények házirendjének.** Ezt az elvárást a gyakorlatvezető főiskolai oktató az előkészítésen ismerteti, a szakvezető (egyéni) és a gyakorlatvezető főiskolai oktató (csoportos) a szakmai gyakorlati óratömb megkezdése előtt ellenőrzi. *Amennyiben a hallgató megjelenése és viselkedése nem az előírásoknak megfelelő, a gyakorlati napon nem vehet részt.*
- A megfigyelés alatt maradjon háttérben, ne zavarja a foglalkozást, a tanórát!
- A tantárgyi teendők kar által meghatározott dokumentumait sorra rendre dolgozza fel és a megszabott eljárásrend szerint nyújtsa be értékelésre.

- A levelezős hallgatók kötelezettségei mindenben megegyeznek a nappali tagozatos hallgatókéval. A szervezésbeli tudnivalókat a karok közlik.

4. A GYAKORLATVEZETŐK ELADATAI

- A tanegység gyakorlatvezető oktatója (továbbiakban: gyakorlatvezető), a Campus és a gyakorlólé hely intézményi előírásainak megfelelően és szükség szerint más gyakorlatvezetőkkel is egyeztetve szervező részese a csoportra vonatkozó (12 fő hallgatói létszám fölött csoportokra bontott) konkrét beosztás (időpontok, osztályok és tantárgyak, egyéb helyszínek és teendők) kari elkészítésének.

- A tantárgy a gyakorlatvezető főiskolai oktató szervezésében kezdő órával indul és összegző órával zárul.

- A kezdő óra tartalma: a) a tanegység tartalmainak, követelményeinek megismertetése, b) a hallgatói útmutató legjellemzőbb elemeinek megismertetése, c) a gyakorló iskola házirendjének és az ottani jelenléttel kapcsolatos elvárásoknak a megismertetése, d) feladatfeldolgozási és értékelési eljárásrend megbeszélése a hallgatókkal, e) a szakmai gyakorlatra vonatkozó konkrét beosztás (időpontok, helyszínek) ismertetése/átadása.

- Az összegző óra minimális tartalma: a) az egyes részteljesítmények összegzése, b) a tanegység záró minősítésének megbeszélése.

- A gyakorlatvezetők a *jelenlétről és a részteljesítményekről* folyamatos jegyzéket vezetnek.

- A tantárgy egészéért felelős gyakorlatvezető oktató *összesítő adminisztrációt* végez (jelenlét, rész-eredmények), a záró minősítésről összesítő jegyzéket vezet és feladata a félév végi értékelés, valamint a Neptun-rendszerbe történő bejegyzés is.

- Az igazoltan hiányzók számára a gyakorlatvezető főiskolai oktató egy alkalommal pótlehetőséget biztosít (a szükséges intézményi egyeztetésekkel), erről a lehetőségről az érintett hallgatókat értesíti.

- A gyakorlatvezető ellenőrzi a hallgatók gyakorlati helyszíneknek megfelelő öltözetét, viselkedését, gyerekekkel való kapcsolatát.

- Ha a hallgató megjelenése és viselkedése a gyakorlat megkezdése előtt nem az előírásoknak megfelelő, a gyakorlati napon nem vehet részt, azaz a napi szakmai gyakorlatát el sem kezdheti.

- A gyakorlatvezető a félév során a hallgatók teljesítményeit folyamatosan értékeli, az eredményekről visszajelzést ad.

5. ÉKELÉSI RENDSZER

Az értékelés módja: minősített aláírás. Szintjei: kiválóan megfelelt, megfelelt, nem felelt meg.

A minősítéseket a hallgató tananyag-feldolgozási munkájáról benyújtott dokumentációja alapján mért teljesítménye határozza meg az alábbiak szerint:

kiválóan megfelelt

- a benyújtott dokumentáció alapján mért teljesítménye min. 90%

megfelelt

- a benyújtott dokumentáció alapján mért teljesítménye 51-89%

nem felelt meg

- a benyújtott dokumentáció alapján mért teljesítménye nem haladja meg az 50 %-ot

